

VELKOMMEN TIL SPORET PÅ KANTEN AF ÅMOSEN

Den afmærkede rute er ca. 2,6 km lang og er afmærket med gule pile. Du må gerne tage hunden med, men den skal være i snor af hensyn til de vilde dyr og sporets andre besøgende. Husk i øvrigt at efterlade naturen, som du gerne selv vil møde den. God tur!

1 FRA P-PLADSEN VED MAGLEMOSEVEJ

Sporet starter ved parkeringspladsen på Maglemosevej og går mod vest ned mod Åmosen. Fortsæt forbi Maglesvinget nogle få hundrede meter, til landskabet åbner sig med en stor udsigt over mosen. Maglemosevej fortsætter ud gennem Kongemosen helt over til Bodal. Det er bl.a. her, at der er planer om at hæve vandstanden i mosen for at bevare alle de forhistoriske ting, der ligger i jorden. Men for at følge sporet vender man tilbage til Maglesvinget.

2 TRAPPE TIL MAGLEBJERG

Maglesvinget er i begyndelsen en vej, der går gennem åbent terræn og under højspændingsledningen. Ved sommerhusene fortsætter vejen som en smal sti gennem tæt beplantning. Kort efter kommer man til trappen op til Maglebjerg. Området ejes af Danmarks Naturfredningsforenings Naturfond. Grunden er arvet efter en ældre dame, som boede i København. Den ligger 20 m over det øvrige terræn, og der er en god udsigt fra toppen over Åmosen, som er et af Sorø kommunes allernordligste områder. Det er også et af de mest øde. Mosen har i oldtiden været tæt beboet, både langs bredderne og på øer og holme ude i mosen. Siden 1938 har Nationalmuseet foretaget omfattende arkæologiske og geologiske undersøgelser, og op mod 100 bopladser er kommet for dagen. Størstedelen af disse stammer fra ældre og yngre stenalder, og meget rige fund er gjort, for ældre stenalders vedkommende både indlands- og kystkultur.

Tørvegravningens historie går langt tilbage. Allerede Ludvig Holberg og fæstebønderne på hans gods Tørsløsegård syd for Åmosen kappedes i midten af 1700-tallet om at score den økonomiske gevinst ved at skære tørv i mosen. Åmosen var under 2. verdenskrig Sjællands største leverandør af brændsel. Der blev sendt 75 togvogne med tørv af sted om dagen. Toget kørte fra Sandlyng Mose nær Bodal gods, som var et af centrene for tørvegravning, til

Høng-Tølløsebanen eller til Veddebanen og videre til Østerport i København. Der ses stadig rester af spor på ruten. Fra 1940 til 1957 arbejdede omkring 1200 mænd og 400 kvinder med tørvegravning i området. Og børnene? De gik i Danmarks formentlig første "naturbørnehave". De var tøjret med et 30–40 m langt reb om livet, så man var sikker på, at de ikke faldt i nogen af mosens huller, mens forældrene havde travlt med at rulle tørv. Meget har ændret sig siden dengang. Den gamle stationsbygning ved Bodal er væk, og det samme er de mange træhuse, som arbejderne boede i, samt det store spisested, hvor man kunne beværte 200 mennesker ad gangen. I 1960 startedes en afvanding af en del af mosen, hvorved både biologiske og kulturhistoriske værdier er i fare for at forsvinde. Området er i Landsplandirektivet udpeget som beskyttelsesområde, og store dele af området er fredet.

3 AD MAGLEBJERGVEJ

Der er ikke adgang videre fra toppen af Maglebjerg. Man skal ned ad trappen igen til Maglesvinget, der fortsætter gennem en tidligere grusgrav. Her udvides stien igen til en egentlig vej. Ved Maglebjergvej drejes skarpt til venstre ad

Se efter
den gule folderkasse
– her starter sporet

Ruten er på sporet afmærket
med gule trekkanter på pæle

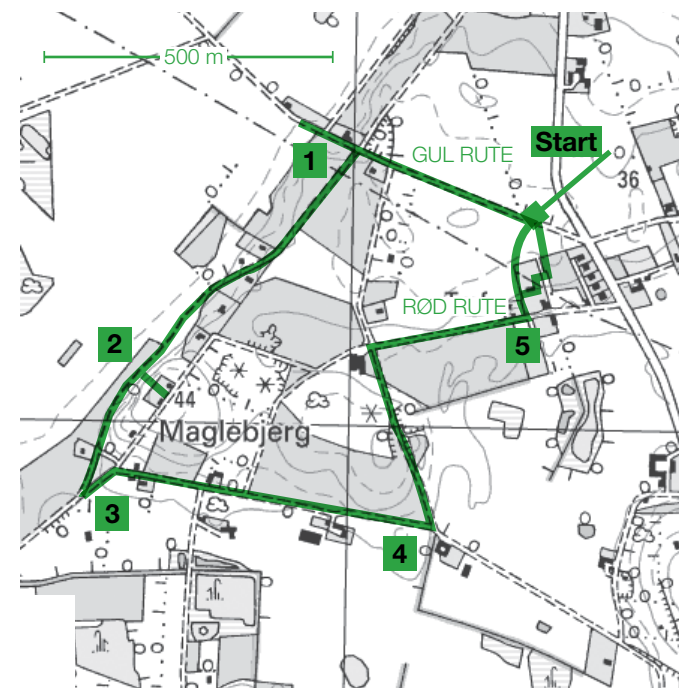
denne. Til højre er der åbne marker. Området er en del af det oprindelige Assentorp sommerhusområde, hvor grunde skulle udstykkes så store, at der på hver ejendom kunne være både brønd og septiktank til kloakering. Efter spørgslen efter den type grunde var imidlertid så ringe, at planen blev opgivet. Efter at have passeret en indhegnet granplantning på venstre hånd, drejes der til venstre.

4 INDIANERBAKKEN

Stien går nu gennem et gammelt grusgravsområde. Det kaldes i folkemunde Indianerbakken, men det er uklart, hvor navnet stammer fra. Stien slutter ved Assentorpvej, hvor der drejes til højre.

5 FÅREFOLDEN

Hvor den indhegnede fold på venstre hånd slutter, drejes til venstre op til lågen ind til folden. Færdsel gennem folden skal ske stille og roligt, da der går får. Det er forbudt at tage hunde med ind i folden, men det kan lade sig gøre at gå uden om den ved at følge pile. Der er udgang fra folden ad en låge ud til P-pladsen, hvor sporet slutter.

BOTANIK

Assentorp/Maglebjerg-området er beliggende på grusaflejringer fra istiden. Floraen i området består derfor af tørketålende plantearter, der er i stand til at gro under de forhold, der hersker på sådanne tørre arealer. Området er efter sjællandske forhold meget specielt og rummer plantearter, der i Danmark hyppigst findes i Jylland. I og omkring det afgrænsede overdrev ses store mængder af den på Sjælland sjældne Liden Fugleklo, og mængder af tørbundsarterne Blåmunke og græsset Sandskæg præger indhegningen. Fra området som helhed kendes også flere arter af Museurt, som her i landet mest ses i Jylland.

FUGLE

Assentorp-området huser et rigt fugleliv. Af de mange fuglearter, man kan støde på, kan nævnes Skovsneppe. Denne spændende vadefugl flyver i de lyse sommeraftener sin karakteristiske parringsflugt hen over området. Nattergalens sang høres fra områdets fugtige arealer. Sidst på sommeren kan man være heldig at høre Skovhornuglens unger sidde og kalde fra træerne i området. Også Natuglen ses hyppigt. Igennem hele året kan man støde på Ravn og høre dens karakteristiske, ru stemme.

KORTSIGNATURER - RUTEKORT

	Levende hegn		
	Skrænt		Jorddige
	Jernbane		Sti
	Vej		Markvej
	Gul rute		

4 Henvi sning til forklaring

Den grønne firkant viser udsnit svarende til rutekortet på indersiderne.

GPS-kordinater til startpunktet: 55.56901°, 11.58799°.

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Du er gæst på lodsejerens private ejendomme, og de har åbnet sporet for færdsel til fods. Sporet kan delvis være trampestier, og derfor kan årstiden og planternes vækst påvirke passagen.

SPØRG LODSEJEREN

Lodsejeren vil gerne fortælle om, hvad der sker i landskabet lige nu. Du er velkommen til at kontakte:

Jette Linding, Baunelukket 6, 2820 Gentofte

Hardy Hansen, Assentorpvej 139, 4295 Stenlille

Svend Enevoldsen, Assentorpvej 115, 4295 Stenlille

Sorø Kommune

Projekt „Spor i Landskabet“ åbner markerede spor i hele landet

Projektet har følgende samarbejdspartnere: Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Skovforening, Friluftsrådet, Kommunernes Landsforening, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Naturstyrelsen. Støttet af Nordea-fonden og Miljøministeriet.

Tekst: René Andersen, Jørgen Birkedal, Flemming Nielsen og Klaus Nielsen
Tegninger: Jørgen Løvgret og Bente Nielsen

Yderligere oplysninger om „Spor i Landskabet“ fås hos: Landbrug & Fødevarer, Axeltorv 3, 1609 København V
E-mail: spor@lf.dk

WWW.SPOR.DK

SPOR0479 · artegrafix · 3/2015

Sporet på kanten af Åmosen

SPOR I
LANDSKABET